

Deskstudy: Beheersing van bodempathogenen via bodemgezondheidsmaatregelen

Aad Termorshuizen¹,
Joeke Postma² &
Leendert Molendijk³

¹ Aad Termorshuizen
Consultancy,
aad.termorshuizen@
bodemplant.nl

² Wageningen
Plant Research, joeke.
postma@wur.nl

³ WUR Open Teelten,
leendert.molendijk@wur.nl

BO-Akkerbouw heeft gevraagd om een literatuuronderzoek naar de mogelijkheden om bodempathogenen van de belangrijkste akkerbouwgewassen te beheersen via bodemgezondheidsmaatregelen. Dit literatuuronderzoek, dat in januari 2020 gereed is gekomen, behandelt 16 soorten nematoden, 11 soorten schimmels, 7 soorten schimmelachtigen en 1 bacteriesoort. De voornaamste beheersingsmaatregelen die worden behandeld zijn: vruchtwisseling, organische-stofaanwendungen, bodembewerking, pH en specifieke mineralen, anaerobe bestrijding, inundatie en biologische grondontsmetting. Voor vruchtwisseling worden de vruchtwisselingsschema's getoond, zoals die ook op www.aaltjesschema.nl staan voor de nematoden. Naast maatregelen die aantoonbaar effectief zijn onder Nederlandse omstandigheden wordt ook aandacht besteed aan maatregelen die niet effectief zijn gebleken, alsmede aan perspectiefrijke maatregelen waaraan momenteel, nationaal of internationaal, onderzoek gedaan wordt.

Lang niet alle bodemgebonden pathogenen en parasieten zijn eenvoudig te beheersen. Vruchtwisseling is nog steeds de belangrijkste

maatregel, en soms zelfs de enige. Uit veel onderzoek blijkt dat bodemaatregelen die gericht zijn op het verbeteren van de bodemstructuur gunstig zijn voor de beheersing van allerlei soorten pathogenen die zwermsporen vormen, en ook voor *Rhizoctonia solani* AG 2-2 IIIB in suikerbiet. De effectiviteit van in de akkerbouw toegestane biologische bestrijders is vaak nog onduidelijk. In het algemeen leiden verbeteringen in de bodemgezondheid niet één-op-één tot verhoogde ziektevermindering. Beheersingsmaatregelen die tegen sommige pathogenen of parasieten wel werkzaam zijn, zijn momenteel nog vaak te duur (zoals anaerobe grondontsmetting en toepassing van specifieke soorten organische stof zoals chitine).

De data kunnen ook interessant zijn voor onderwijs of een andere kennisdoelgroep. Het complete rapport '*Beheersing van bodempathogenen via bodemgezondheidsmaatregelen; Een overzicht van de beschikbare kennis voor een selectie van akkerbouwgewassen met hun bijbehorende bodemziekten*' is beschikbaar via <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/513197>.